

- Dné Leta
20. 1790. je umrl cesar Jožef II., na čegar liberalnost se še dandanes liberalci sklicujejo.
20. 1864. so bili oklicani ukazi za kraljestvo Poljsko o zadevah organizacije kmečkega stanú, kmečkih občin in novega kmečkega reda.
21. 1792. je umrl C. C. Lorenc Hirschfeld, kralj. Danski svétnik in profesor v Kielu, ustanovitelj umnega vrtnarstva.
21. 1854. Z ukazom c. k. Avstrijske vlade se pričnó velika dela za osušenje močvirnih zemljišč v zgornji Italiji.
22. 1450. Kralj Henrik IV. prepové hmelorejo na Angleškem.
24. 1734. se je rodil Janez Kristijan Schubart, ubogega tkalca sin v Zeitz-u v Thuringiji. On je prvi začel kmetovalcem pridigovati, naj deteljo sejejo. Leta 1784 je razglasil poziv kmetom na Nemškem, katerim klaje primanjkuje, naj se poprimejo na vso moč deteljne setve. Za razširjenje detelje ima tedaj Schubart največe zasluge, zato je bil tudi v žlahni stan povzdignjen s priimkom Schubart pl. Kleefeld, to je po naše: Schubart pl. Detelja. (Umril je 23. aprila 1787.)
25. 1803. je Bavarska (Parska) vlada ukazala razdelitev občinskih pašnikov in sploh občinskih zemljišč.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Pred volitvami v mestni zbor Ljubljanski.

Premišljevanje starega Kranjca zunaj slovenskih mej.

Prišel sem mnogo po svetu okoli; kamor pa sem prišel in so me ljudje prašali, odkodi sem domá, nisem se potuhnil, kakor žalibog marsikak naš rojak, ampak možato sem se izkazal Slovenca, če prav so me iz začetka po strani gledali. Pozneje pa, ko so videli, da se ničesa in nikoga ne bojim, so me vse eno radi imeli, če sem se prav za svoj narod potegnil pri vsaki priliki. Al mnogokrat sem prišel v zadrege, ne zavoljo sebe, ampak zavoljo svojih rojakov. Če so namreč rekli: „ich war in Laibach, und habe gefunden, dass dort alles deutsch ist“, sem moral omolkniti, kajti priznati sem moral, da je v obče žalostna istina, kar so mi očitali z dokazom, da so v Ljubljani po krémah in kavarnah čuli skoro le nemški govoriti. In če so mi nadalje kazali sklepe Ljubljanskega mestnega zbora in konstitucionalnega društva ter rekli: „Schauen Sie, ihre eigenen Landsleute strafen Sie Lügen!“ — moral sem zopet omolkniti, kajti resnica je, da glavno mesto Kranjske dežele je v tujih rokah, domačini Slovenci pa so „misera contribuens plebs“, to je, „ubog davke plačujoč folk“. Kako to peče značajnega Kranjca Slovenca, to vé le tisti, ki ima kaj narodnega ponosa v svojem srcu. Jaz nikakor nisem sovražnik nemškega naroda; nasprotno rad priznam, da so mnogi prav dobri in odkritosrčni ljudje. Prisiljen med njimi živeti, morem reči, da me imajo radi, a to že vedó, da Slovencev za nobeno ceno ne pustim zaničevati, in da se koj skregam za čast svojega naroda; zato me rešpektirajo in v moji nazočnosti nikoli nič ne zinejo o nas slabega. — Jaz se hvalim, bo morebiti kdo rekel. Pa zakaj bi se ne, ko vidim, da jaz sam bolje branim čast svojega naroda, kakor ono Ljubljansko mesto, katero c. kr. uradnikom

in iz tujega došlim Nemcem pete liže, tako da mestni zbor glavnega mesta Kranjske dežele je sestavljen iz ljudi, ki jim vsaka slovenska beseda smrdí in ki so polni sovraštva do našega naroda in njegovih narodnih pravic.

Ljubljančani! zvesta duša Kranjska vas pridušuje, držite vendar malo na svojo čast; volite domače ljudi v mestni zbor, in ne dajte se strahovati od privandranih tujcev; če ne, se vas bo moral vsak značajan domačin sramovati, kot ljudi, ki nimajo nobenega narodnega ponosa, nobene časti v sebi! Ljubljana je na Kranjskem, in ne na Pruskem, — držite se svoje dežele, kakor se Nemeč drži svoje, Magjar svoje, Lah svoje! Mar le vi se hočete podlagati tujčevi peti? Narodí po vsem svetu se zavedajo in borijo za svetinje svoje, kaj le bistra glava Slovenska in pridna dlan Slovenca bode na veke pred Nemcem kot gospodom svojim na kolenih ležala?! Na domači zemlji hočemo domači biti gospodarji: s tem načelom stopite na volišče, kajti

„Još Slovenska ni propala,
Dok mi živimo!“

—a—

Slovansko slovstvo.

* „Bratskaja pomošč (bratovska pomoč)“ — je imé knjigi, ki je nedavno prišla na svet v Petrogradu s sestavki političskimi, etnografskimi in lepoznavskimi od najodličniših Ruskih pisateljev. Izdal jo je Petrogradski odsek slovanskega komiteta na korist stradajočim Bošnjakom in Hercegovincem. Povod zanimivi knjigi, 300 strani obsegajoči, je dal tudi nam Slovincem dobro znani učenjak Lamansky, ki je v njej napisal obširnejo politiško-zgodovinsko razpravo pod naslovom: „Rusija je že s tem samim, da obstoji, Slovanom koristna“. Vsakako je ta članek cele knjige najznamenitejši sestavek, ki dokazuje, da kakor je Rusija koristna in potrebna južnim in zapadnim Slovanom, isto tako so oni koristni in potrebni Rusiji, ki bi ne bila nikdar dospela do današnje moči in veličine, da niso južni in zapadni Slovani, boreči se proti Nemcu, Magjarom in Turčinom, ustavljali teh sovražnikov Slovanov v njihovih osvojaških namerah, med tem pa je Rusija imela mir in varnost, da se doma razvija in ojači. — Slavni Lamansky na podlagi zgodovine in mnogih dozda še neznanih dokumentov, ki jih je prepisal po tajnih arhivih Beneške republike, dokazuje, kako so južni Slovani po propadu Rimskega cesarstva in še predno so Turčini zavzeli Carigrad, zaradi pokvarjenosti in slabosti gravitirali k Rusiji in samo od Rusije pričakovali rešitve za narodnost in vero. V obče je vsa razprava Lamanskega jako interesantna.

* „Srpske Zore“, zabavno-podučnega ilustrovanega lista 2. zvezek je prinesel obilo zanimivih spisov, in sicer: Slepčeva osveta. Pripovedka po nemškem od B. M. (s sliko). — Selska namiguša. Pripovedka po Frid. Spielhagnu. — Albanka (s sliko). — Ratarji; pesem Gjura Jakšića. — Gēneva (s sliko). — Od kod prihaja človek? (s sliko). — Reka (s sliko). — Potne črte o Bosni. — Truditev za naslovi; humoristično berilo od Gjorgja Rajkovića. — Lov na medveda (s sliko). — Pregledne notice. — Uganjka. — Rešenje rebusa v 1. zvezku. — Zvezek za mesec marcij bode prinesel nadaljevanje Jakšićeve pripovedke „Čiča Tima“ in 8 slik pri raznih zabavnih in podučnih člankih. — „Srpska Zora“ izhaja v mesečnih zvezkih po 3 pôle in veljá za celo leto 4 gold. 80 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za